

Bruxelles, 5. lipnja 2020.
(OR. en)

8629/20

DEVGEN 75
ACP 45
RELEX 423
JEUN 48

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Na datum:	5. lipnja 2020.
Za:	Delegacije
Br. preth. dok.:	8342/20
Predmet:	Mladi u okviru vanjskog djelovanja – Zaključci Vijeća (5. lipnja 2020.)

Za delegacije se u Prilogu nalaze Zaključci Vijeća o mladima u okviru vanjskog djelovanja usvojeni pisanim postupkom 5. lipnja 2020.

Mladi u okviru vanjskog djelovanja

Zaključci Vijeća

1. Vijeće ističe da su mladi važni pokretači promjena i ključni partneri u provedbi Europskog konsenzusa o razvoju, Programa održivog razvoja do 2030. i Pariškog sporazuma o klimatskim promjenama te uviđa njihove kreativne i inovacijske potencijale i sposobnosti. Ulaganja u mlade te rad s njima, uz njihovu pomoć, i za njih od ključne su važnosti za izgradnju snažnijih, legitimnijih, miroljubivijih i demokratskijih društava u kojima se poštuju ljudska prava i vladavina prava te u kojima nitko nije zapostavljen. Vijeće naglašava važnost osiguravanja smislene uključenosti i aktivnog sudjelovanja mladih na svim društvenim, gospodarskim i političkim razinama.
2. Do 2030. broj mladih u svijetu u dobi od 15 do 24 godine povećat će se na gotovo 1,3 milijarde, što odgovara udjelu malo većem od 15 % u ukupnom svjetskom stanovništvu čiji bi broj, prema projekcijama, trebao iznositi 8,5 milijardi. Trenutačno više od 60 % mladih u svijetu živi u azijsko-pacifičkoj regiji. Iako bi se njihov udio u toj regiji trebao smanjiti, isti pokazatelj u porastu je u supsaharskoj Africi, tj. udio mladih u tamošnjem stanovništvu trebao bi se s 19 % u 2015. povećati na 42 % u 2030. Do 2055. broj mladih u toj regiji više će se nego udvostručiti. U sljedećih petnaest godina oko 375 milijuna mladih Afrikanaca trebalo bi dostići radnu dob. Vijeće naglašava da tako veliki mladi naraštaji predstavljaju dragocjenu demografsku dividendu koja može doprinijeti gospodarskom i društvenom razvoju.

3. Vijeće uviđa da se mladi naraštaji i prečesto suočavaju s velikim izazovima poput siromaštva te socioekonomske i političke isključenosti na svim razinama. Potencijal mladih ugrožen je zbog neodgovarajućeg pristupa kvalitetnom formalnom i neformalnom učenju, primjerice tehničkom i strukovnom obrazovanju i osposobljavanju te učenju na daljinu, kao i zbog nedostatnog i nejednakog pristupa kvalitetnim zdravstvenim uslugama, uključujući usluge skrbi za mentalno zdravlje te spolno i reproduktivno zdravlje. Ostvarivanje tog potencijala ograničavaju i rane trudnoće, nedostatak mogućnosti za dostojanstven rad, niske plaće te posljedice klimatskih promjena, sukoba i nestabilnosti, prisilnih migracija, trgovanja ljudima, kršenja ljudskih prava te sužavanja prostora za demokratsko i građansko djelovanje. Takvi su izazovi često još teži u slučaju mladih žena i djevojčica, kao i u slučaju mladih s invaliditetom te svih diskriminiranih skupina, poput mladih LGBTI osoba. Vijeće ističe da su dostojanstven rad i mogućnosti za poduzetništvo mladih odlučujući za njihov izlazak iz siromaštva ili nesigurnih radnih odnosa te za poticanje mladih da iskoriste mogućnosti na lokalnoj razini.
4. Pandemija bolesti COVID-19 i s njome povezani negativni učinci izvanrednih mjera na gospodarstvo i zaposlenost vjerojatno će imati teške posljedice na mlade, posebice one iz prikraćenih okruženja. Mnoge zemlje suočavaju se sa zatvaranjem obrazovnih ustanova, od predškola do sveučilišta, a takvi prekidi u pristupu obrazovanju vjerojatno će pogoršati stanje u smislu neodgovarajućih vještina i obrazovnog jaza, kao i nejednakog pristupa mladima učenju na daljinu. Vijeće je posebice zabrinuto zbog sekundarnih posljedica pandemije bolesti COVID-19 na mlade žene i djevojčice te načina na koji će se takve posljedice odraziti na njihov dugoročiji socioekonomski status, ostvarivanje ljudskih prava i izglede za budućnost, uz dodatno povećanje rodne nejednakosti. Kao i u svim krizama, mlade žene i djevojčice, uključujući one s invaliditetom, dodatno pogađa izostanak zaštite od seksualnog i rodno uvjetovanog nasilja te nasilja u obitelji, ali i ponovna pojava štetnih praksi poput sklapanja brakova s djecom, ranih i prisilnih brakova te sakaćenja ženskih spolnih organa.

5. Vijeće potvrđuje važan i pozitivan doprinos mladih naporima za očuvanje i promicanje mira i sigurnosti. U skladu s rezolucijama Vijeća sigurnosti UN-a 2250 (2015) i 2419 (2018) ističe potrebu za aktivnim angažmanom mladih, bez ikakve diskriminacije, u naporima za izgradnju trajnog mira, doprinos pravdi i pomirenju te suzbijanje nasilnog ekstremizma.
6. Vijeće ujedno podsjeća da je osiguravanje zdravog okoliša ključno za postizanje mnogih ciljeva održivog razvoja. Klimatske promjene, gubitak biološke raznolikosti, onečišćenje zraka i oskudica vode glavne su prijetnje zdravlju i socioekonomskom razvoju mladih, posebice u zemljama u razvoju.
7. Vijeće poziva Komisiju i Visokog predstavnika da u suradnji s državama članicama, u okviru svojih mandata i nadležnosti, rade s mladima, uz njihovu pomoć, i za njih u svrhu:
- unapređenja aktivnog globalnog građanstva jačanjem globalnog obrazovanja, aktivnosti obrazovanja i podizanja svijesti o razvoju (DEAR) s mladima, što uključuje osposobljavanje, aktivnosti rada s mladima i podizanje njihove svijesti o ljudskim pravima, održivom razvoju i dobrom upravljanju, kao i radi pružanja potpore aktivnom angažmanu mladih u okviru odgovora na globalne izazove i napore za izgradnju demokratskih, miroljubivih, uključivih, pravičnih, snošljivih, sigurnih i održivih društava u cijelom svijetu,
 - podupiranja uključenosti mladih, a posebice mladih žena i djevojčica, njihova sudjelovanja u svim nastojanjima s ciljem sprečavanja sukoba te izgradnje i očuvanja mira,
 - promicanja smislenog sudjelovanja i angažmana svih mladih, bez razlika ili ikakve diskriminacije, u političkim, društvenim i gospodarskim procesima donošenja odluka koje utječu na njih i njihovu budućnost. Vijeće smatra da je važno da EU i njegove države članice pitanje mladih, a posebice osnaživanja mladih žena i djevojčica, učinkovito uključe u dijalog o politikama i politički dijalog s partnerskim zemljama, s ciljem pružanja potpore mladim vođama i mladim borcima za ljudska prava te podržavanja međugeneracijskog dijaloga i inicijative,

- potpore naporima partnerskih zemalja u rješavanju sekundarnih posljedica pandemije bolesti COVID-19 na mlade,
- promicanja pravičnog pristupa uključivom kvalitetnom obrazovanju, među ostalim visokom obrazovanju, tehničkom i strukovnom obrazovanju i osposobljavanju, učenju na daljinu te formalnom i neformalnom učenju,
- povećanja ulaganja u inovacije u formalnom i neformalnom obrazovanju, učenju na daljinu te strukovnom obrazovanju i osposobljavanju, osiguravajući njihovu uključivost i pravičnost radi unapređenja zapošljivosti svih mladih, poticanja otvorenog, slobodnog i zaštićenog pristupa digitalnim tehnologijama, uslugama i povezivosti te unapređenja digitalnih vještina i pismenosti mladih u partnerskim zemljama kako bi se, među ostalim, premostio digitalni jaz unutar zemalja i među njima,
- jačanja razmjena između mladih u EU-u i partnerskim zemljama, primjerice razmjene dobrih praksi, na temelju postojećih programa kao što su ERASMUS+, Kreativna Europa i Europske snage solidarnosti,
- poticanja stvaranja dostojanstvenih radnih mjesta i mogućnosti za poduzetništvo za sve mlade, uključujući mlade s oskudnijim mogućnosti, imajući pri tome u vidu temeljnu ulogu privatnog sektora te poboljšanog ulagačkog i poslovnog okruženja, uz posvećivanje posebne pozornosti manjku vještina mladih u najmanje razvijenim zemljama i supsaharskoj Africi,
- jačanja ostvarivanja svih ljudskih prava, među ostalim socijalnih i radnih prava mladih, primjerice poticanjem plaća dostatnih za život mladih te zdravstvenih sustava prilagođenih mladima, kao i podupiranjem napora za iskorjenjivanje dječjeg rada i svih oblika iskorištavanja i zlostavljanja, uključujući trgovanje ljudima,

- promicanja osnaživanja i jednakih mogućnosti za djevojčice i mlade žene, osobito podupiranjem napora u svrhu sprečavanja i iskorjenjivanja sklapanja brakova s djecom, ranih i prisilnih brakova, sprečavanja ranih trudnoća, ukidanja diskriminirajućih propisa i praksi, kao i svih oblika seksualnog i rodno uvjetovanog nasilja, EU je i dalje predan promicanju, zaštiti i ostvarivanju svih ljudskih prava te potpunoj i učinkovitoj provedbi Pekinške platforme za djelovanje i programa djelovanja Međunarodne konferencije o stanovništvu i razvoju (ICPD), kao i rezultatima njihovih revizijskih konferencija, a u tom kontekstu zalaže se za spolno i reproduktivno zdravlje i prava. S obzirom na to EU ponovno potvrđuje svoju predanost promicanju, zaštiti i ostvarivanju prava svakog pojedinca na potpunu kontrolu nad pitanjima povezanim s vlastitom spolnošću te spolnim i reproduktivnim zdravljem i pravo da o njima odlučuje slobodno i odgovorno, bez diskriminacije, prisile i nasilja. EU nadalje naglašava potrebu za univerzalnim pristupom kvalitetnim, cjenovno pristupačnim i sveobuhvatnim informacijama o spolnom i reproduktivnom zdravlju i obrazovanju o njemu, što uključuje sveobuhvatan spolni odgoj, te usluga zdravstvene skrbi,
- promicanja pristupa mladim zdravljivoj, hranjivoj i raznolikoj prehrani te dostojanstvenim radnim mjestima, pravednoj naknadi za rad, imovini, mikrokreditiranju i financiranju za poduzetništvo, pri čemu posebnu pozornost treba posvetiti mladim ženama i djevojčicama,
- doprinosa otklanjanju svih oblika diskriminacije mladih žena i djevojčica te nasilja nad njima, rodni stereotipa i negativnih društvenih normi, posebice poticanjem mladih muškaraca i dječaka na njihov puni angažman kao nositelja i korisnika promjena,
- zadovoljavanja rodno i dobno uvjetovanih potreba i prava djece i mladih osoba, među ostalim onih s posebnim potrebama i invaliditetom, u nestabilnim okruženjima, kriznim i konfliktnim situacijama, humanitarnim krizama te u kontekstu migracija i mobilnosti, uz posvećivanje posebne pozornosti zaštiti, pravičnom pristupu zdravstvenim uslugama te uključivom i kvalitetnom obrazovanju, hranjivoj i raznolikoj prehrani, kao i rehabilitaciji i reintegraciji djece koja su prethodno bila uključena u oružane skupine i snage. Ujedno je potrebno raditi na otklanjanju potencijalnih štetnih posljedica sukoba, nestabilnosti i kriza na tjelesno, mentalno i psihosocijalno stanje mladih,

- promicanja smislenog sudjelovanja mladih u izradi i provedbi strategija za borbu protiv klimatskih promjena.
8. Vijeće, na temelju prethodnih točaka i Strategije EU-a za mlade za razdoblje 2019. – 2027., poziva Komisiju, Visokog predstavnika i države članice da osmisle, prema potrebi, usklađen i sveobuhvatan pristup mladima u okviru vanjskog djelovanja, kojim se nastoji povećati komplementarnost svih relevantnih politika, programa i instrumenata te osigurati smisljena uključenost mladih u oblikovanje politika i djelovanja EU-a.
9. Vijeće, nadalje, poziva Komisiju da u suradnji s Visokim predstavnikom i državama članicama osmisli akcijski plan i izradi odgovarajući skup instrumenata kako bi se vanjskim djelovanjem EU-a osigurao doprinos smislenom globalnom angažmanu mladih na svim razinama u svim regijama.
-